

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Korkeakoulujen pienet osaamiskokonaisuudet - mitä ja miksi

6.10.2023

OECD (2021) haastatteli kahdeksan Euroopan suurimpiin kuuluvan korkeakoulun johtoa pieniin osaamiskokonaisuuksiin (micro-credentials) liittyvistä käytännöistä, strategioista ja näkemyksistä. Haastattelujen perusteella

- pieniä osaamiskokonaisuuksia pidetään tervetulleena ja arvokkaana välineenä elinikäisen oppimisen tukemisessa
- ne nähdään täydennyksenä, ei perinteisten tutkintojen korvaajana
- pieniä osaamiskokonaisuuksia rakennetaan yhtäältä jo olemassa olevasta tarjonnasta (tutkinnot, muu koulutus), toisaalta yhteistyössä mm. muiden korkeakoulujen ja yritysten kanssa uutta tarjontaa luoden
- kohderyhmänä ovat etupäässä verrattain hyvin koulutetut
- yksityiset tarjoajat nähdään hyvinä yhteistyökumppaneina – ja potentiaalisina kilpailijoina
- pienten osaamiskokonaisuuksien odotetaan toimivan kustannusten kattamisen periaatteella tai jopa tulonlähteenä
- korkeakoulut katsovat, että luottamuksen rakentaminen on välttämätöntä pienten osaamiskokonaisuuksien tunnustamisen kannalta ja että siirrettävyyden toteutuminen tulee olemaan vaikeaa
- korkeakouluilla on erilaisia näkemyksiä hallinnon sääntelyn tarpeesta

Työryhmä asetettu 15.3.2023, jäsenet

- Minna Bálint, OKM
- Päivi Bosquet, OKM
- Petri Haltia, OKM
- Tuula Heide, Digivisio
- Sakari Heikkilä, Digivisio
- Minna Hiillos, Haaga-Helia
- Tapio Koivu, Oulun yliopisto
- Jonna Korhonen, OKM, pj
- Pauliina Kupila, OKM
- Jukka Lehtinen, OKM
- Samuli Maxenius, Arene
- Sirpa Moitus, Karvi
- Ulla Mäkeläinen, OKM
- Jukka Mäkinen, Tampereen yliopisto
- Tiina Salminen, TEM
- Markku Virtanen, TEM

Taustalla korkeakoulujen kansallinen jatkuvan oppimisen strategia (12/2022)

- Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää kansallisiin tarpeisiin vastaavan pienten osaamiskokonaisuuksien määrittelyn ja käyttöönoton selvitys- ja kokeiluprosessin yhteistyössä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa.
- Tavoitteena on pienten osaamiskokonaisuuksien kansallisiin tarpeisiin vastaava käsitelmäärittely sekä käyttöönoton kriteerit, joiden perustalle vahvat, sisällöllisesti työelämää uudistavat koulutusbrändit rakennetaan.
- Korkeakoulut kehittävät koulutussisällöt yhteistyössä työelämän kanssa kysynnän ja tarjonnan kohtaannon varmistamiseksi. Kansallinen käyttöönotto tehdään alustatalous mahdollistaen siten, että huomioon otetaan sekä julkisen koulutusjärjestelmän että yksityisen sektorin tarjonta ja toiminnan reunaehdot.

Työryhmän tavoite

- Tavoitteena on luoda korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksista nykyistä yhtenäisempi, tunnistettava ja tunnettu sekä luotettava tapa hankkia ja osoittaa osaamista.
- Määrittelytyö luo perustan sille, millä ehdoilla osaamiskokonaisuudet voidaan ottaa digitaalisille palvelualueille/-alustalle ja miten ne siellä näkyvät.
- Työn lähtökohtana ovat EU:n neuvoston suosituksessa (2022/C 243/02) esitetty määritelmä ja vakiotiedot sekä eurooppalaiselle korkeakoulutusalueelle MICROBOL-hankkeessa laadittu viitekehys (<https://microbol.microcredentials.eu/microbol-framework-published/>)

Työryhmän tehtävät

- Tehtävänä on määrittelyvaiheessa
  - määritellä mihin tarpeisiin korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksilla erityisesti vastataan ja mitä niillä tavoitellaan
  - laatia osaamiskokonaisuuksien konseptia määrittävät selkeät, tarkentavat kriteerit
  - määritellä miten osaamiskokonaisuuksista viestittäisiin, markkinoitaisiin ja niitä tarjottaisiin digitaalisella palvelualustalla
  - tehdä ehdotus siitä, miten korkeakoulut sitoutuvat edellä todettujen pohjalta muotoutuneen osaamiskokonaisuuksien konseptin käyttöön, ml. annettava todistus

Työryhmän tehtävät

- ja toimeenpanon kokeiluvaiheessa
  - selvittää, miten korkeakouluja kannustettaisiin luomaan uutta osaamiskokonaisuuksien tarjontaa, joka ei perustu nykyisiin tutkintojen osiin
  - selvittää, siitä miten osaamiskokonaisuuksien tarjonnan varmistettaisiin vastaavan alueellisiin ja/tai valtakunnallisiin työelämän tarpeisiin
  - tehdä edellisten pohjalta ehdotus käynnistettäväksi kokeiluksi - ohjata, seurata ja arvioida kokeilun tuloksia

Työryhmän tehtävä 1: määritellä mihin tarpeisiin korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksilla erityisesti vastataan ja mitä niillä tavoitellaan – miksi tarvitaan uusi konsepti (1/2)

Nykyinen jatkuvan oppimisen tarjonta ei riittävästi vastaa työelämän tarpeisiin, työmarkkinoilla on osaajapulaa ja vaativissa tehtävissä toimivilla tarvetta päivittää ja uudistaa osaamista, nousevien alojen akuutit tarpeet.

➔ korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksista tunnistettu, osaamisen kuvauksiin perustuva konsepti, jonka avulla työelämä paremmin voi kommunikoida tarpeensa ja korkeakoulut nopeasti ja joustavasti vastata niihin

Nykyisen jatkuvan oppimisen tarjonnan arvo työmarkkinoilla osin epäselvä

➔ korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksista yhtenäisten osaamisen arvioinnin ja laadunvarmistuksen periaatteiden ansiosta arvostettuja ja tunnustettuja

Miksi tarvitaan uusi konsepti (2/2)

Kulloisiinkin tarpeisiin vastaavan jatkuvan oppimisen tarjonnan löytäminen ja hankkiminen voi olla hankalaa

➔ yhteisin periaattein laaditut osaamiskuvaukset ja muut vakiotiedot helpottavat tarvittavien osaamiskokonaisuuksien löytämistä ja hankkimista käyttäjäystävällisestä digitaalisesta palveluympäristöstä

Jatkuvan oppimisen tarjonta ei tavoita riittävästi kaikkia yksilöitä ja työyhteisöjä

➔ korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksien kynnys matala, kuhunkin tilanteeseen sopivan laajuinen tarjonta, joustavat toteutustavat

Nykyinen tarjonta ei riittävästi kannusta jatkuvaan osaamisen kerryttämiseen

➔ korkeakoulujen osaamiskokonaisuuksia mahdollisuus koota isommiksi, osaamista laajentaviksi tai osaamistasoa nostaviksi paketeiksi

Julkisella rahoituksella vaikea vastata kasvaviin osaamisen uudistamisen tarpeisiin

➔ Korkeakoulujen TKI-toimintaan perustuvista osaamiskokonaisuuksista niin arvostettuja, että niistä ollaan valmiita maksamaan (yritykset, yksilöt)

OECD: Micro-credentials for lifelong learning and employability. Uses and possibilities https://www.oecd-ilibrary.org/education/micro-credentials-for-lifelong-learning-and-employability_9c4b7b68-en

Avainviestit politiikkakeskusteluihin (käännös PH)

- 1) Osaamiskokonaisuusaloitteilla on oltava selvä tarkoitus ja kohderyhmä, jotta ne voisivat tehokkaasti saavuttaa tavoitteensa
- 2) Osaamiskokonaisuuksien rahoituksen oppijoille ja tarjoajille on oltava kestävällä pohjalla ja sen tulee varmistaa, että osaamiskokonaisuudet ovat kaikkien saavutettavissa
- 3) Osaamiskokonaisuuksien täyden potentiaalin saavuttaminen edellyttää muutoksia laadunvarmistukseen ja akateemisiin tunnustamiskäytäntöihin
- 4) Jotta tiedotus osaamiskokonaisuuksista tavoittaisi laajasti oppijat tarvitaan muutakin kuin online-alustoja
- 5) Julkishallinto voi rohkaista yhteistyötä koulutuksen tarjoajien ja elinkeinoelämän välillä osaamiskokonaisuuksien kehittämiseksi ja tuottamiseksi